

Notranjščina misijske cerkvice v Afriki.

Evharistična poročila iz Afrike.

Naš prvi praznik sv. Rešnjega Telesa.

(Piše o. Lutz, C. S. Sp. apostolski misijonar v Mombasi.)

To je bilo slavje evharističnega Boga, svečano in vendar priprosto slavje. Nič ni manjkalo, da bi dobil sprevod Gospoda podobo sijajnega čislanja božjega veličastva. Prvič je ta mali kos zemlje v Afriki Kristusa Gospoda tako slovesno molil in častil. Tega dne je bilo veliko poezije v stvari, toliko navdušenja v srcih! Zdelo se je, da vse govori, tako pobožno, da podeli našim ceremonijam znak majestetične priprostosti. Vse je govorilo: okrašeni oltarji so naznanjali, da bo šel tod ljubi Bog mimo; in niso li imele tudi vse zastave ljubeznivo govorico, ko so plapolale v vetru in se priklanjale Gospodu trum?

Ob 5. uri zvečer so se razlegali srebrno čisti glasovi obeh naših malih zvonov tja v kolibe, da bi privabili ljudstvo skupaj. Prišli so v velikem številu, spredaj vsi verniki: hoteli so peti hvalnico ljubezni, ki je bila skrita v hostiji in ji tako razodeti svojo ljubezen — potem radovedneži, katere je ta nenavadni prizor privabil v velikem številu. Gotovo je božji Zveličar ta dan obilo blagoslova pošiljal na svoje otroke, in ni li se mimogrede spomnil tudi duš nevernikov, naših bodočih kristjanov in se jih dotaknil z žarkom svoje milosti?

Dolg je bil sprevod, daljši nego smo pričakovali. Bil je zelo okusno sestavljen. Zelo svetovljansko pomešano prebivalstvo so razdelili v različne skupine. Otok Mombasa je nekako zbirališče vseh rodov zahodnega obrežja Afrike. Velika železnica, ki je odprla pot evropski civilizaciji, nam dovaža zamorce iz vseh rodov, kajti Mombasa dela na nje globok utis. Ti ljudje prihajajo k nam z vsemi svojimi napakami in razvadami, pa tudi z ono otročjo priprostostjo, ki uresničuje izrek, ki pravi o njih: „Oni so kakor brez hlač,“ tako brez prevzetnosti.

Šlo se je zato, da smo pri tej prvi procesiji na Telovo dali vsem rodovom, h katerim so spadali naši kristjani, zastopnike in da smo iz te različnosti jezikov in običajev napravili edinost v veri in ljubezni. Uspeh je bil krasen. Vsak rod si je izvolil svojega zastopnika in je nastopil z zastavo. S temi otroki Afrike so šli tudi zastopniki vsakega roda moleč mimo Zveličarja. On naj blagoslovi vse svoje! Naj se pa tudi usmili tistih, ki so še oddaljeni in še tičijo v smrtni senci.

Eden izmed najinteresantnejših rodov našega misijona so še Goanesi, ki obiskujejo redno na indijskih čolnih naš otok. Tudi ti so hoteli imeti pri slovesnosti zastopnike in so poslali svoje najljubše otroke, ki so pred Jezusovimi nogami trosili cvetlice. Večina teh angelčkov še ni bila stara osem let in je že, vesela papeževega dekreta, prejela svojega Boga.

Ta veličastni in slovesno-bogoslužni sprevod je šel mimo malomarnih poganskih zamorcev in sredi med fanatičnimi mohamedanci. Bolj kakor kedaj smo se spomnili besed pesnikovih: „Tak je človek, če ga tudi sreča išče, on se je izogiblje.“

Procesija je prehodila kakih 500 do 600 metrov in je dospela do prvega oltarja, ki je bil postavljen v hiši nekega prijatelja. Vse glave so se priklonile pri blagoslovu z Najsvetejšim in zapeli so Te Deum. Drugi oltar je stal v

misijonskem vrtu. Zares lep je bil ta mali oltar, katerega so nežne in dobrotljive roke tako lepo okrasile. Na svojem evharističnem prestolu je bil Jezus kralj, neumrljivi kralj, katerega še danes mnogi nočejo poznati, toda vendar večni kralj, katerega bodo poznejši rodovi kleče molili. — Odtod se je vrnila procesija v kapelo. Slovesen blagoslov je zaključil pobožnost. In množica, ki je polnila cerkev, se je počasi vračala z ono močjo, katero čuti pravi kristjan. — Mi pa smo se vračali od te svečanosti z zavestjo, da smo izkazali našemu Gospodu Jezusu kraljevsko čast. In katera večja in srečnejša želja nas bi bila pač mogla navdajati, kakor da bi Jezusa vedno bolj spoznavali in ljubili.

Naša naloga je, da preženemo trmo zamorcev in premagamo stoletja trajajoče sovraštvo moslimov. In to še ni vse. Nekoliko korakov od nas se ponosno vzdiguje protestantski tempelj. Duše se potapljaajo v dvojnem vrtincu, v npravskoslabelem načinu življenja Mohameda in v prikupljivem nauku protestantizma. Da bi odprli pot v srca resnim resnicam krščanstva, potrebujemo zato močno orožje, ki premaga satana. Ali nam je pridobila ta svečanost to orožje? Vsekakor čutimo, da je ta dan spodbudil naša srca k novemu boju, da se kraljestvo Kristusa vedno bolj razširja.

K prazniku svetega Petra Klaverja.

Otroci, ljubite se med seboj!

Človeško srce koprni po sreči. Vendar išče ta svojo srečo v pozemeljskih stvareh in zato grabi in steguje roke po denarju. Drugi hiti od zabave do zabave in upa zastoj zadovoljiti svoje srce. Zopet drugi iščejo zadovoljnost v umetnosti, v vedi, v delu. Vsi ti iščejo celo življenje, ne da bi prišli do cilja. Edino, kar zamore na tem svetu osrečiti, je ljubezen, to se pravi življenje polno ljubezni, žrtve za druge.

To so spoznali svetniki in so vse žrtvovali, niso se ustrašili nobene žrtve, nobene muke, da bi drugemu pomagali. To je spoznal naš zaščitnik, sveti Peter Klaver, zato si je izbral najubožnejše med ubogimi za svoje prijatelje, zato je ljubil najbolj prezirane ljudi, črne sužnje, ki so se prodajali kakor živali, ki so še imele vrednost le kot tovarna živina. Vedel je, da je bila pod ubogim, večkrat

umazanim, z ostudnimi ranami pokritim telesom skrita neumrljiva duša. Vedel je, da je ta duša najzaničevanejšega med zaničevanimi ravnotoliko vredna, kakor duša kakega kneza ali kralja. In kolika je vrednost človeške duše? Pogledj gori na križ, moj kristjan! povzdigni oči k svojemu z ranami in sramoto obloženemu Odrešeniku! Tu je s krvavimi črkami zaznamenovana vrednost človeške duše.

„Ko bil ti 30 let prej prišel, potem bi bili mi vsi, kralj in ljudstvo, postali kristjani,“ je rekel pred nekaj leti kralj Oromo misijonarju, „sedaj je prepozno, odkar nas je mohamedanec pogubil, ne moremo več nazaj.“ — Prepozno! Grenka je ta beseda za misijonarja. Prepozno! To je beseda, katero mora misijonar prevelikokrat slišati in ki

Sv. Peter Klaver apostol zamorcev.

njegovo srce hudo presune, če pride po nesrečnih mukah in težavah v deželo poganov. Drugi so ga prehiteli in na tisoče duš, katere je hotel pridobiti za svojega Odrešenika, je izgubljenih. Toda zakaj pa pride prepozno? Zakaj? Vi vsi, dragi bralci „Odmeva“ poznate vzrok. Njegovo srce, koprnenje bi ga gnalo naprej in ga ne pustilo mirovati, žrtev se ne boji, kajti tudi on je daroval svojo ljubezen zamorcem, toda svinec se prime njegovih pet, svinec mu uklene njegove roke; vkljub vnetosti, ki ga izjeda in gladu po dušah mora potrpežljivo čakati, da se mu pošlje iz Evrope denar, ki mu omogoči napredovanje.

○ Ako gleda sveti Peter Klaver na našo malo družbo, se pač zelo raduje, ko vidi, kako marljivo delujejo mnogi

sodelavci za misijonarje in zamorce, kajti mnogo, skoro nerazumljivo mnogo je ta mlada družba že storila. V pretečenem letu smo prejeli mnogo milodarov in v črni deželi se je moglo odpomoči marsikateremu pomanjkanju, marsikatera duša je mogla najti s pomočjo družbe pot v nebesa. Če se pa tudi zdi ta svota velika, v primeri s potrebščinami in pomanjkanjem je le pičla in to tembolj, ker ima Francija, ki je drugače tako skrbela za misijone, v lastni deželi toliko opraviti, da ne more več dosti misliti na misijonarje.

Toda pri vseh zvestih prijateljih delovanja, ki so že mnogo storili za Afriko, nočem iznova prosjati. Ako se hoče družba širiti in uspevati, se mora po širjem svetu spoznati. Mnogo krajev v Avstriji je še, kjer še ni nihče slišal o „Odmevu“. Mnogo je ljudi, ki se zelo zanimajo za misijone, kakor hitro so o njih kaj slišali ali brali, da, ki so celo srečni, da morejo potem na tako priprost način skrbeti za brate v deželi poganov. Zato pa, dragi čitatelji, vi vsi, ki sprejemate z veseljem „Odmev“, pridobivajte mu dosti naročnikov. To je neznatno delo ljubezni, katerega Bog, ki obljubi požirku vode plačilo, ne bo pustil brez plačila. S tem, da razširjaš „Odmev“, pomagaš zamorcem in belokožcem, kajti ako le enemu kristjanu na ta način prepereš, da ne bere slabih spisov, ki se dandanes tako zelo širijo, si že veliko storil.

Da obrodi naš trud sad, da naše zrno raste in uspeva in torej prispeva za dušno žetev v Afriki, hočemo se obrniti na onega, ki je zamorce bolj ljubil kakor drugi ljudje, na našega nebeškega zaščitnika, s v. Petra Klaverja, da nam pridobi na svoj god ono ljubezen, ki se žrtvuje za bližnjega rada in ki nam je vsem potrebna, da se zveličamo in da smo že na tem svetu srečni, kajti „ako bi imel tudi vero, ki bi hribe prestavljala, ljubezni bi pa ne imel, bil bi kakor zvoneča ruda, zvoneča kragulja“.

Izgubljeni otrok.

O. Torend, D. J., pripoveduje sledečo dogodbo, ki bo gotovo ganiła srca naših bralcev in jim vzbudila željo dati miloščino za podporo pridnemu katehistu Francu Borja, junaku te zgodbe.

Devet milj odtod so štiri vasi, ki tvorijo skoro eno samo, kjer hoče božja previdnost imeti katehista, in sicer določenega. Toda Bog mora prej preskrbeti najpotrebnejše

pomočke. Poslušajte, kako je božja previdnost označila katehista, katerega je določila za te kraje. Na potu iz Miruru v Bulavajo sem prišel leta 1905 skoz Feiro. Tu naletim na črnega sedemnajstletnega dečka, poslovodjo pri nekem laškem trgovcu, prej pa je bil moj učenec v Miruru in goreč kristjan. Imenoval se je Frančišek Borja. Kakor hitro me zagleda, pride k meni in reče: „Pater, dovolite mi, da grem z Vami.“ — „Dragi moj,“ sem odgovoril, „ostani, kjer si. Tukaj zaslužiš nekaj denarja. Jaz nimam nič denarja in ne vem, kam grem. Prišel bom pač v Bulavajo, pa imam neko slutnjo, da me bodo od tam poslali ustanovit misijon v Kafubue; kje bi naj potem našel denar, da bi tebe plačeval?“ — „Meni je malo mar za plačo,“ odvrne Frančišek, „kamorkoli greste, jaz Vam hočem slediti.“ Branil sem se vzeti ga s seboj. Pa komaj sem prekoračil Cambezi, je bil Francek že spet tu in ponavljal je svojo prošnjo: „Kamor greste Vi, bom tudi jaz šel.“ Končno sem mu pustil, da je šel z menoj do Salisburja, potem od Salisburja v Bulavajo, iz Bulavaje v Šikund pri Monce. Tu je bil patru Moro in meni za kuharja.

Ko sem potem šel ogledovat deželo severno od Kafabue, me je spremljal s tremi dečki, ki so mi pomagali nesti prtljago. Na tem potovanju mi je rešil življenje. Zgodilo se je namreč, da smo v neki puščavi zašli, vode pa nikjer. Za prvo noč, ki smo jo tu prebili, smo imeli za pokrepčanje dve ribi, katere smo prejšnji večer vjeli in spekli; toda žeja s tem skoro nič ni bila potolažena. Zgodaj zjutraj smo jo mahnili proti neki mali reki; ko smo dospeli tja, smo zaman razkopavali izsušeno strugo; niti sledu ni bilo kake vlage. Koprneli smo od žeje. Proti poldnevu smo slišali medenega ptiča in mu sledili. Nismo se varali; vodil nas je k votlemu drevesu, v katerem je bilo nekaj medu. Seveda smo se takoj spravili nadenj. Pa dragocena jed ni pogasila naše žeje, ampak jo je še bolj razvnela. Vrnil sem se k suhi strugi in se vlegel pod neko drevo, da bi počakal, dokler solnčni žar ne poneha, in potem poskusil kak korak dalje. France ni hotel slediti mojemu zgledu. Šel je ogledovat puščavo. Proti trem popoldne pride nazaj in mi naznani, da je kako uro proč našel kraj, kjer raste zelena trava. Vlekli smo se tja in ko sem jaz kot zadnji dospel, je France že pol metra globoko prikopal in v jami prišel do mokrega peska. Ni trajalo dolgo in imeli smo tudi vodo. Bili smo rešeni.

V Kafabue sem videl prvi železniški vagon, ki je peljal odtod proti severu. Peljal je prtljago nekaterih avstrijskih zidarjev in kamnosekov, ki so se napravljalji na prvo delo za stavbo mostu v Moomboski. Tam sem dobil tudi Van

Riota, slavnega voditelja vagonov nekaterih naših patrov, ki je pred kakimi 20 leti 15 dni ležal kakor mrtev pod drevesom, s katerega je bil padel, in se je potem čisto zmešan klatil po puščavi še 27 dni brez jedi, razen kuščarjev in divjih jagod. — Midva, Van Riot in jaz, sva prosila zidarje, naj dovolijo, da naložimo naše reči na njihov voz. „Gotovo,“ so odgovorili takoj, „prav radi.“ Ta pot je bila od tu naprej lahka. Po petdnevem maršu smo prišli v vas Muzabala, eno izmed štirih, ki sem jih prej omenil. Takoj se zbere vse ljudstvo krog mene, ker dozdej so težko že kdaj videli kakega belega v teh krajih, pa posebno zato, ker sem bil pač prvi beli, ki je v njihovem jeziku občeval ž njimi. Zapel sem jim potem lepo pesem, katero me je naučil neki otrok v Miruru, ne da bi prav vedel, kaj pomeni, in ki je bila slučajno narodna himna te dežele. Sledilo je burno veselje, ki sem ga mislil porabiti. Povedal sem jim, da imam namen naseliti se prej ali slej v deželi in jim razlagati postavo božjo. Moje besede so za dobro vzeli. Ko mi je konduker proti petim popoldne javil, da hoče odriniti in da računi na mesec ali luno za dober marš, sem mu odgovoril: „Pojdite, jaz ostanem tu, hočem preslediti reko Nguerere, ki je baje čisto blizu.“ Voz je odpeljal.

Prosil sem ljudi za dovoljenje moliti brevir in oni so se s Francetom zabavali. Toda kmalu sem prekinil svojo molitev, da bi prisluškoval in vjel sem sledeči pogovor: „Tvoj brat,“ je rekel France, „je Mutemansenga in ti praviš, da je kapitane v Mandali.“ — „Da, zakaj vprašaš to?“ — „Ker se je, ko sem bil čisto majhen, tudi moj oče imenoval Mutemansenga.“ — „To je čudno; mi smo mislili, da to ime ni nikdar prišlo iz naše rodbine.“ — „In ženi tvojega brata, kako ji je ime?“ — „Sajiri.“ — „To je bilo ravno ime moje matere.“ — „Kako je pa tebi ime?“ — „Jaz sem Frančišek Borja. Ko sem bil še majhen, so me imenovali Sungue.“ — „Sungue, kaj, Sungue? In kje si pa rojen?“ — „Ne vem; le to vem, da sem bil kot otrok od ljudi iz Kaniambe, ki so bili v vojski, skupno s svojo materjo odveden iz domačije v bližino Cumba. Moja mati je med potem izginila.“ V tem trenutku je skočil sogovornik kvišku in vskliknil: „Ti si moj otrok! Ti si Sungue, katerega so nam ljudje iz Kaniambe ukradli. Naznaniti hočem tvoji materi.“ Hotel je reči: njegovi teti, ker v tistih krajih je mati in teta istovetno. Skočil je v svojo kočo, medtem, ko se je France razjokal. Nekaj minut pozneje se prikaže spet ob vhodu svoje kočice in pravi: „Sungue, tvoja mati te kliče.“

Čez nekaj časa so prišli možje in žene in so položili kokoš in košaro moke pred najine noge. Jaz sem jim nazaj pripeljal dvanajst let pogrešanega otroka. Obenem je oril iz vseh ust rezek vrišč proti nebu, krik hvaležnosti, kakor se ga more le v Afriki slišati. Seveda sem porabil to priložnost in jim razlagal, kako božja previdnost nikdar ne zapusti onih, ki upajo vanjo. — Nekaj trenutkov pozneje je prišel od vagona listič sledeče vsebine: „Pater, ustrelili smo dva roana; meso je Vaše; pošljite ponj.“ Roan je antilopa, tako velika kakor vol. Božja previdnost je torej svoje delo s tem venčala, da nam je poslala, kar je bilo treba za svečano praznovanje vrnitve izgubljenega otroka.

Drugi dan smo dospeli do Nguerere, kjer sem še zdaj. Frančišek pa je sedaj v Miruru, kjer je pred tremi leti kristjanko vzel za ženo, s katero je bil že zaročen, ko sem se še tam mudil. Piše mi včasih. — Ali sem se torej motil, ko sem trdil, da božja previdnost zahteva katehista za Musabulo in da je ta katehist že označen?

Predvčerajšnjim sem bil tam in ne samo Musabula, kjer je sedaj Frančiškov oče, ampak tudi bližnje vasi želijo same verskega pouka. Žalibog ne morem brez sredstev ustanoviti katehetskega mesta, če bi tudi družega ne bilo kakor kupiti ali v najem vzeti od oblasti nekaj hektarov zemlje, ker si je to zemljo pridržala in ne dovoli nobenemu belemu postaviti kaj na njej, ne da bi bilo treba plačati znatno letno rento.

Poročal sem Vam, gospa grofica, le o enem zgledu, da pokažem, koliko dobrega bi se dalo napraviti v naši okolici z dobro urejenimi katehetskimi mesti. Težje je umeti, koliko bi naj bilo takih postojank.

Misijonski dopisi.

Taita. — Večer v taboru.

O. Lamm er, C. S. Sp., nam piše iz Bure:

Pred nekaj časa me je poslal prednik v več dni oddaljen kraj, da preiščem, ali naj bi se tam zgradil misijon. Dal sem se spremljati od tukajšnjih taitov, nosačev. Njih šege vsak večer pri taborenju so mi dale misel pisati te vrstice. Želite, naj bi misijonarji večkrat govorili o zamorcih, v katerih bližini živijo; zato si danes dovoljujem poslati to kratko črtico za bralce „Odmeva“. Če jih bo zanimalo, tem boljše, potem bom morda opisal še druge običaje naših taitov, njih žrtve, ženitve itd.

Že tri dni potujemo brez pota in steze po grmovju. Danes se hočejo čudni dogodki kar nakopičiti. Že dvakrat so nošači svoje breme vrgli s sebe in odbežali; prišli smo bili na deset metrov do pasočih se slonov in nosorogov. Slednjič smo dospeli do reke, z rastočim nemirom gremo naprej, ker ta reka je veliko korito, iz katerega pijejo divje živali daleč naokrog. Zašli smo v sredo proste menezarije, obilni in sveži sledovi živali izključujejo vsak dvom. Solnce pada hitro proti zahodu, moji nosači se pripravljajo, da bi postavili ležišče. Iščejo višji kraj in so kmalu edini v izberi. Ta večer se vrši vse z večjo resnobo ko prejšnje dni; smo še pod vplivom strahu, ki smo ga prestali čez dan, in nismo brez skrbi, kaj prinese noč.

Kakor navadno se razdeli delo na tri čete: ena četa seka trnjeve veje, druga jih nosi na tisto mesto in plete iz njih visoko, neprodorno ograjo, tretja gruča nabira dračja dovolj, da se lahko celo noč kuri; ogenj se napravi ob vходу ograje, tako da bi bilo treba iti skozi ogenj, da bi se prišlo do nas.

Po dovršitvi tega dela sledi versko opravilo, žrtev, katere taita nikdar ne opusti na potovanju, posebno na krajih, kjer še ni šel mimo. V čem obstoji ceremonija? Hočem vam jo popisati, kakor sem jo gledal z lastnimi očmi. Vsi — dva ne — se podajo v „bomo“ ali ograjo. Prvič je strogo prepovedano jesti živež ali kuhati. Vsi sezujejo svoje sandale, ki so iz kosov suhe volovske kože in varujejo nogo pred trnjem ob potu. Orožje, puške in palice se položijo na pošev na tla, da s tem pokažejo, da stavijo svoje zaupanje na nekaj drugega, kakor na orožje. Velika tišina vlada, vsi so pobožni, zbrani. Onadva, ki sta ostala zunaj ograje, bosta vpričo vseh darovala, da bi bili vsi varni pred vsako nesrečo celo noč. Nabereta eno pest trave in govorita nad tem zeliščem svoj blagoslovni rek. Potem se naenkrat vzdigne glas in nastane živahen dvogovor, v katerem oba rotita divje zveri, naj ostanejo daleč proč od tega kraja in nikomur ne škodujejo. Imen zveri ne izgovarjajo, to bi bilo zelo nevarno. Jaz sem se bil v šali izrazil: „Če nam le sloni to noč ne bodo skakali čez glave!“ Tedaj so se vsi v strahu spogledali in eden mi je rekel: „Pater, ne govori tako, ne imenuj nikogar, to bi nam prineslo nevarnost.“ Zadržal sem se torej potem mirno, nisem hotel še njih strahu povečati in sem rekel sam pri sebi: kakor da bi poznali pregovor: „Če o volku govoriš, volk pride.“

Po blagoslovljenju zelišč in zarotenju živali vstaneta oba opravitelja in raztrosita zelišča okoli ograje, medtem ko mrmrata besede: „Nobena škodljiva žival ne pridi na ta kraj!“ Tako se neha darovanje.

Zdaj so jeziki razvezani, lonce postavijo na ogenj in mirno čakajo na jed. Noč nas obdaja z vedno gostejšim pajčolanom,

skoz katerega svetle zvezde vedno številneje žarijo. Zabava se raztegne, pa polagoma pride spanec do pravice. Le sam ogenj bedi in nas čuva kakor svetel bel plašč. Spanec se ogiblje mojih oči, obnašanje teh zamorcev mi ne gre iz glave. Pogansko ljudstvo je, ne pozna pravega Boga, in vendar ga je sila naučila moliti: kliče k najvišjemu Gospodu ali k višjim bitjem, ki mu morejo pomagati v takih trenutkih nevarnosti.

Skoz štirinajst dni mojega potovanja so moji nosači vsak večer opravljali to svojo večerno molitev, kakor sem jo nazadnje imenoval. Trošenje zelišč okoli ograje me je spominjalo na prejšnje čase, ko je moja mati vsak večer, sicer ne z zelišči, pač pa z blagoslovljeno vodo poškopila mojo posteljo in mojo sobico, da prepodi onega drugega leva, ki preti požreti duše.

Molimo za te ljudi, in prišel bo dan, ko bodo tudi oni napeli vse moči, da uidejo krempljem hudega duha, kakor si prizadevajo zdaj uteči krempljem levov v puščavi.

Katoliški misijon pri zamorcih Somali.

Škof J a r o u s s e a u, apostolski vikar dežel Gallas, piše 7. svečana 1912 naši generalni voditeljici:

„Jaz imam čast in veselje naznaniti Vam, da je zasijala katoliškemu misijonu pri Somali, za katerega ste Vi vedno skrbeli, jutranja zarja lepših dni. Ta misijon, ki se je poprej osnoval in ustanovil v Berberi in Shimberaleh na angleškem ozemlju Somali, prišel je vsled dopisa Nj. prevzvišenosti kardinala G o t t i, prefekta propagande, 11. grudna 1911. pod mojo sodno oblast. — Vsled apostolskega pooblastila, ki se mi je izročilo, smatram za dolžnost, da Vam, gospa generalna voditeljica, naznanim, da sem imenoval o. A d o l f a d e L a v a l l e za predstojnika tega Somali-misijona. Njemu se bodo torej pošiljala vbodoče vsa pisma, listine in miloščine, katere bo določila vaša materinska ljubezen za ta misijon v puščavi, ki je vreden, da se ga podpira.

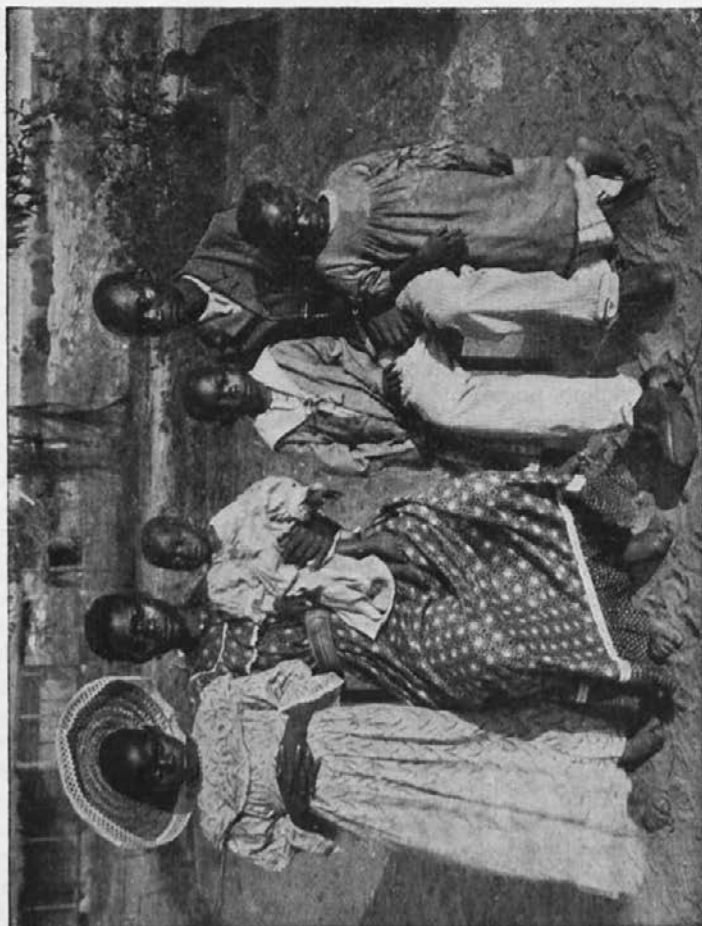

Dekliški misijon Loango (Francoski Kongo).

(Piše sestra Jeronima.)

Naše delo je težavno, pa krasno, čeprav se doslej ni govorilo o tem. V tej deželi, kjer vlada satan, vzgojevati krščanske žene je nemogoče brez božje pomoči. To ljudstvo je najbolj

divje, najgloblje tavajoče na celem svetu. Ker sem bila v peterih delih sveta, si lahko napravim o tem precej jasno sliko. Tu so torej žene, te uboge božje stvari, kakor sužnje, in vendar so — čudno — vladarice v kraljestvu satana, ki trdovratno drži svoje podložnike. Zato je pa tudi strašno jezen na delo brambe

Krščanska družina v Loangu.

deklet, ki smo ga začeli. Predobro ve, da, če enkrat te zene, ki so vzrok toliko grozovitosti, postanejo kristjanke, da bo potem njegovo kraljestvo uničeno. Zato se je zaklel zoper to dobro delo in ga napada od vseh strani z neverjetno besnostjo.

Žene so edino bogastvo dežele, one so takorekoč denar. Opravljajo vsa moška opravila; narobe svet je tu. Ni jim treba

veliko znati; zadostovalo bi, če bi nekaj malega vedele o Bogu, če bi ga ljubile, če bi prišle do spoznanja, da so tudi one otroci božji. Te uboge stvari so predmet nesramne kupčije. Prodajajo se zelo drago. Možje dajo balo, ki obstoji navadno iz denarja, blaga, soli, loncev vseh velikosti (kar se posebno ceni) in slednjič iz neštevilnih steklenic konjaka. Skoro vsi možje razen kristjanov imajo po več žen. Poglavarji jih imajo veliko število. Kakor hitro je dekleta za možiteve, jo prisilijo starejšine ljudstva in zlasti fetiševci in fetiševke, da vstopi v šolo greha, če ne, ji pa zagrozijo s strupom. Strup je tu zelo v navadi; vse, kar je črncem napoti, odpravijo s strupom, in sicer čisto ravnodušno. Za kako malenkost zastropijo ljudje drug drugega; posebno bolnikov, do katerih nimajo nič usmiljenja, se na ta način znebijo.

Te nesrečne stvari božje hočemo z vso odločnostjo iztrgati vragu. Pa koliko ovir je treba premagati in koliko težav odstraniti, preden se nam posreči te deklice dobiti! Iz grmovja jih moramo vlačiti, skozi ostudne, močvirne nižave bresti, kjer domuje ovčja muha, strašna tsetse, ki v Kongo zahteva toliko žrtev celo med ljudmi in živalmi.

Po dolgih pogajanjih in darilih dobimo deklice od staršev; te deklice so tukajšnjim črncem ljubše ko lastne oči; na dečke ne gledajo, pa deklice so jim vse. Tako odkupljene deklice pridejo brez vsega drugega razen mrčesa k nam. Od nas dobijo vse potrebno, zato nam je pa večkrat zmerjanje plačilo, kar pa vse pomeni v očeh misijonarjev dragocene, krasne bisere. Naša največja nevolja je, da ne moremo več duš pridobiti za Kristusa. Glavni vzrok temu pa je pomanjkanje sredstev. Morali bi prodreti v notranjost dežele, tam bi našli dosti otrok. Žalibog nam tega ne dovoljuje naš prazni možnjček, da bi delali take stroške; ker za to bi morali nastaviti nosače, ki nas preveč stanejo, peš se pa ta pot nikakor ne da napraviti. Globine so prepogoste in v gozdovih bi prežale na nas gorile, velike opice. Cest v tej deželi ni; le ozke steze se vlečejo komaj vidno med velikansko travo, v kateri domujejo različne in zelo nevarne kače. Naše revno življenje je zmeraj v nevarnosti. To vse bi pa nič ne bilo, če bi imeli potrebni denar, da bi polagoma mogli oskrbeti nujne potrebščine. Manjka nam mala kapela in dom za naše katehiste. Mi pa nismo v stanu tako velikih stroškov zmagati in upamo, da bodo radodarna srca, katerim so duše ljube, pripomogla k temu, da bo naš božji učenik Jezus Kristus vedno bolj spoznavan in ljubljen.

Poročila o Misijonski zvezi.

Na novo so pristopili k „Zvezi afriških misijonov“:

Marijina družba za gospode, Berlin.

Nemški dijaki zavoda sv. Mihaela, Freiburg (Švica).

Ženska zveza v Freiburgu in Marijina družba v St. Sebastianu.

Katoliška Cerkev v Afriki.

Leta 1822. je bilo ob afriških obrežjih 8 apostolskih središč ali misijonov in 7 na sosednjih otokih. Izvemši Egipt, je štel kontinent komaj 200 duhovnikov. Zdaj, leta 1912 je v Afriki 85 škofij, apostolskih vikariatov in prefektur ter 3400 misijonarjev. Med to duhovščino so zastopniki 23 verskih zavodov. Katoliško ljudstvo šteje po zadnjem šteju (1911) 3.742.000 duš od 165 milijonov vsega prebivalstva.

Kratka misijonska poročila.

Lakota v Angoli. Preč. O. Lang poroča koncem leta 1911: „Lakoto imamo! Pred dvema leti sem Vam pisal o enakem položaju, pa polja so bila takrat lepo obdelana in obetala rodovitno leto. Štiri- ali petkrat dež, in moji upi bi bili izpolnjeni. Pa ni bilo dežja, in vse obilno delo je bilo zastoj. Sledilo je težko leto. Letos nas zadene enaka nesreča, ki nam je izpraznila žitnice in nam vzela pogum. Že marsikatero lakoto sem prebil, toda letošnja je čez vse, kajti sega čez celi Mosamedes. Dovolj je, če Vam rečem, da moramo betvico koruze dobivati iz Notranje Bengueleje ali iz Mozambika, tako da nas stane en kilogram v misijonu do 50 santimov. Naši dve krščanski vasi računata na nas glede vsakdanjega kruha, in to je 22 družin, ker vsi moške razen petih, so odšli, da se na kak način prežive. Vsako soboto dobijo žene pičlo mero žita, kakih 7 do 10 litrov na družino, in že v sredo zadnjikrat jedo! Okoli 50 dečkov in deklic dobiva po šoli juho od nas; ubogi otroci gredo potem spat, ne da bi doma še kaj zaužili. Njih postave so zmeraj bolj medle in moči jim gnejo. — Pri-

bližno 30 starih mož in žena teči ves dan pri misijonu in obrača svoje umirajoče oči v nas. Vsak teden pridejo novi, da nadomestijo one, ki nas zapuste in se preselijo v boljšo domovino, vsi pa umrjejo srečni v naši bližini. — Moje srce poka od bolečine, in noči brez spanja slede žalostnim dnem. Prihodnost je temna, toda Gospod nam bo dal boljših dni. Medtem divja in besni lakota, in v dveh ali treh mesecih bo groza. Najhujše je, da so naši črni kristjani utrujeni in ne morejo več delati. Veliko jih nima niti zrna. Delimo kolikor moremo, pa ni dovolj. — Hotel sem Vam orisati naš položaj, ker upam na Vaše molitve in nekaj miloščine. V imenu Boga in svetega Antona, pomagajte nam!“ — Skoro ravno tako žalostna poročila nam dohajajo iz misijona svetega Martina v Gabunu in iz misijona Umsinsini v Natalu, kjer razsaja živinska kuga.

Salezijanci ob Kongu. Šest salezijanskih menihov je potovalo 8. oktobra 1911 iz Lütha proti Belgijskemu Kongu. Ti šesteri misijonarji so bili prvi salezijanci, ki na željo kardinala Mersjeja gredo v Kon-

go. Zadnjega oktobra so došli menda v Kapstadt in 15. novembra v Elisabethville, kjer so se mislili muditi nekaj tednov. Odtam pustijo svojo prtljago od črnih nosačev nesti na

dotični kraj cilja, da potem sami prehodijo pot 300 km, ki jih loči od kulturnega središča. Nova misijonska hiša bo postavljena v Bunkeji, Katanga, Belgijski Kongo.

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Rim, 29. v. l. travna. Našo generalno voditeljico je obiskal danes preč. o. Heintz, C. SS. R., apostolski prefekt Matade (Belgijski Kongo), v spremstvu nekega patra redemptorista iz generalata. Dosedaj so pripadali redemptoristi v Afriki maloštevilnim kongregacijam, ki še niso stopile v zvezo z nami. Naša generalna voditeljica se je veselila, da bo mogla sedaj tudi ta red, ki je dal naši družbi že mnogo dokazov naklonjenosti v Afriki, podpirati.

5. rožnika. Danes je naša častna generalna voditeljica nastopila navadno vsakoletno propagandsko potovanje. Po obisku nekaterih mest se poda v Švico, da vrši priprave za kongres v Einsiedlu.

Pohod generalne prednice sester Naše Ljube Gospe Apostolov.

8. rožnika. Pohod presv. škofa Armengaudia Coll iz kongregacije neomadeževanega Srca Marijinega, apostolskega vikarja iz Fernando Poo.

V Afriko!

Piše M. pl. Radkersberg — Radnicki.

Jadra so tako veselo plapolala v vetru, nebo je bilo tako modro, tako srebrno so se iskrili zelenkasti valovi, da je tudi slovo moralo biti olajšano. Nad pristanom se je drvila delavna množica semtertja. Bled deček kakih 11 let se je v bližini za odhod v Afriko pripravljenega parnika vsedel na kup lesa in gledal nepremično lepo ladjo. Ni videl živahnega vrvenja, ki se je razvijalo, niti pomorščaka, ki je z nenavadno spretnostjo plezal po vrveh; strmel je kakor zamaknjen v belo jadrce, in višje, kjer so romali beli oblaki po sinjem, neizmernem ozračju. Nekaj hrepenečega je ležalo v dečkovem pogledu, ne toliko hrepenenje po tujih deželah in ljudeh, pač pa hrepenenje po odrešenju in prostosti.

Pred enim letom je bilo še hrepenenje po tujih deželah in ljudeh, ki ga je neprestano vleklo k pristanu, kjer bi bil kot razposajeni dečko in najboljši telovadec tako rad naredil vse tiste umetnosti kakor pomorščaki, in ker tega ni smel, je vsaj odhajajočo ladjo in vse, ki so bili na njej, s svojimi pogledi kar požiral. Niti najmanjša malenkost mu ni ušla takrat. Pa to se je zdaj spremenilo, odkar je tista grozna nesreča predrugačila vso njegovo naravo. Le samo iz navade je še zdaj v svojem prostem času obračal korake proti pristanu; čisto brezbrizno je gledal na odhajajoče ladje; pri pogledu na dim, ki se je valil iz širokih črnih dimnikov, ni več njegovo srce hitreje utripalo.

Ko se je vzdignil, da bi šel, je videl gručo, ki je zbudila njegovo pozornost in ga zadržala. Trije možje v cvetu življenja — njih obleka in križ na prsih sta značila misijonarje, — eden starejši duhovnik, visok in suh, z belimi lasmi, in dva priprosta človeka, so šli proti parniku. Dva mlada misijonarja, z belolasim duhovnikom v sredi, sta šla naprej; njim je sledil tretji počasi, med očetom in materjo. Njegova desnica je počivala v roki priproste stare kmetice, ki je s ponosom, bolečino in ginjenostjo zmeraj pogledovala iz svoje pisane rute na svojega „gospoda“, zmeraj bolj trdno prijemala roko, ki se bo kmalu ločila iz njene. In zmeraj se je povpraševala dobra žena, ali je to res tisti sin, ki ga je še pred kratkim (kajti čas ji je bil minil kakor en dan) zibala na svojem naročju in ki je zdaj odhajal daleč čez morje, da bi tam črnim bratom oznanjal sveto besedo zveličanja. Zdel se ji je tako vzvišen v svojem tihem, milem miru, kakor da bi bil že zdaj svetnik, in zmeraj je bilo pač treba z rdečo ruto brisati oči — bilo je le preveč za ubogo, ljubeče materinsko srce.

Na drugi strani je šel oče, ki je nekako svečano zrl pred sebe. Na glavi je imel visok, star cilinder, ki si ga je bil kupil za svojo ženitev in ki je bil zdaj — medtem so namreč skoro vsi lasje izginili z glave — prevelik za njega. Niti besede ni mogel spregovoriti, kakor da bi imel nekaj v grlu; gledal je le na strašno veliko morje, ki se mu je zdelo danes kakor pošast, in ustnice so mu trepetale kakor pri otrocih, če hočejo jokati. — Kaj je imel od tega, da ga bodo jutri vsi vaščani izpraševali? Saj bi jim ne mogel nič pripovedovati, saj ni nič videl, nič slišal, nič mislil, kakor to, da je njegov edinec odšel za vselej.

Toda ko je postal, da bi ga še enkrat dobro pogledal od nog do glave, in videl, da je njegovo obličje polno svetlobe od ljubezni do Boga in junaške odpovedi: je tudi

on dvignil glavo in njegova vtrujena postava se je zravnala — čutil je, da je njegov sin junak, in hotel je biti deležen tega junaštva. Pred vstopom na ladjo je šepnila kmetica svojemu možu nekaj na uho. Zmajal je z glavo. Ona pa ga je potegnila za rokav, in vkljub vrveči množici ljudi je pokleknila in po trenutnem obotavljanju tudi on. Tu vzame sin svoj misijonski križ in blagoslovi starše. Potem se skloni in stisne roko očeta in matere na svoje ustnice.

Z brezmejno napetostjo, z razburjenjem, ki ga že dolgo ni občutil, je zasledoval blede deček na bregu ves ta prizor.

Pride mu na misel: kaj, ko bi on bil mladi misijonar in tista stara človeka njegovi starši in on bi smel zopet poljubiti njihove roke, dolgo in prisrčno, in bi jih smel celo blagosloviti, on, s svojo roko, isto roko, ki je bila prokleta za vedno?!

Solze so mu zalile oči in hitel je proč. Ko je bil že daleč od pristana, sta ga srečala dva gospoda v sivo zelenih oblekah. Imela sta psa na vrvici in puško na rami. „Dobro jutro, Jurček,“ ga je prijazno pozdravil starejši, majhen, debel gospod, kateremu je divjačina gotovo bila težko breme. „Odkod pa? Ni šole danes, he? Greš z nama na lov? Pomagal boš nositi zajce; bomo enkrat pošteno pokali danes.“ — Z debelimi očmi, kakor ne bi verjel svojim ušesom, je gledal deček govornika. Potem je zmajal z glavo in odhitel na nasprotno stran. (Da'je.)

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca kimavca.

Dne 9. kim., na praznik sv. Petra Klaverja, varuha naše družbe.

Dne 21. kim., na praznik sv. apostola Matevža.

Dne 24. kim., na praznik Marije milostne za odrešenje jetnikov.

Pogoji: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Nepopolni odpustek:

300 dni vsakokrat, kadar se ud udeleži s skesanim srcem tridnevniče pred praznikom sv. Petra Klaverja (9. kimavca).

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.